

המציא לנו
נורא עליקה אל נורא עליקה
בשעת הנעילה

רוני סומק אגם הברבורים

רוני סומק אגם הברבורים

Ronny Someck Swan Lake

רוני סומק אגם הברבורים

Exhibition opening: September 2012

פתיחה: ספטמבר 2012

Museum

Chief Curator & Director: Meir Ahronson
Administrative Director: Zion Kubani
Director's Assistant: Tammy Trister
Education Department: Keren Dalah
Administration: Mei-Tal Chamou

Exhibition

Curator: Meir Aharonson
Construction: Mazor Siman-Tov

Catalogue

Catalogue Design & Production: Roitman Design
Plates: Shekef Or, Ltd.
Printing & Binding: Eli Meir, Ltd.

מוזיאון

אוצר ראשי ומנהל אמנותי: מאיר אהרונסון
מנהל אדמיניסטרטיבי: ציון קובאני
ע' למנהל אמנותי: תמי טריסטר
מנהלת מח' הדרכה: קרן דלה
מנהלה: מי-טל חאמו

תערוכה

אוצר: מאיר אהרונסון
הקמה: מזור סימנטוב

קטלוג

עיצוב והפקה: סטודיו צביקה רויטמן
לוחות: שקף אור בע"מ
הדפסה וכריכה: דפוס אלי מאיר בע"מ

תודה לרפי לביא וליוכבד וינפלד שפתחו לי את דלת ההשראה, לדורון פולק שהיה הראשון שתלה עבודה שלי על קיר בתערוכה, למאיר אהרונסון ששבר את הקיר שבין ציור למילה, לליאורה שנעלה לשירלי את נעלי הבלט ולשירלי שרקדה את הברבור הלבן ושחטה ממני דמעה.

אגם הברבורים

עֲשֵׂי שְׁהַדְמָעָה מְלַחֵי הַבְּרָבוּר

תִּהְיֶה אָכּוּ פְנָה

שֶׁל אוֹקֵינוֹס הַשְּׁמָחָה.

שָׁם

אֶלְמֵד לְשָׁחוֹת.

אגם הברבורים שהופך לים של שמחה

מאיר אהרונוסון, קיץ 2012

השיר אגם הברבורים של רוני סומק הוא שיר קצר בן חמש שורות. הכל יש בו. אבל. וכאן נכנס האבל הגדול של המשורר. את השיר יכולים לקרוא דוברי עברית בלבד.

במגדל בבל המודרני, זה המתקיים במרחקים הקצרים שבין היבשות, וביבשות ללא גבולות מסומנים בקווים ובגדרות, במקומות שההבדל בין צד אחד של העמק לבין צידו השני הוא כמעט תמיד רק השפה המדוברת. במקומות האלה שיריו של רוני סומק הם אילמים. אין דבר שמשורר יכול לסבול ממנו יותר מהשתיקה. שתיקה שבמידת מה יכולה גם להיקרא שיתוק. מה לו למשורר אם לא קוראים את שיריו ומה לו למשורר אם שיריו אינם חיים מחוץ לדף הכתוב. רוני סומק אינו שתקן, רוני במידה רבה הוא דברן המוצא את הדף על מנת לדבר גם אם לא בפיו. שיריו, כמו ניסוחיו האחרים מחברים את החיים אל השירה ואת השירה אל החיים. פעמים רבות, בעת קריאת שיריו, אני נדהם מחדש על הדרך בה רואה סומק את החיים החולפים על פניו. גם בשיר הקצר, חמש שורות בסך הכל, המופיע בתערוכה זו הכל נראה כברור רק אחרי שקוראים את השיר. נראה ברור בסומקית. נראה ברור כל מה שלא היה ברור כלל רגע לפני הקריאה.

לפעמים התפתלות של משורר בין המילים הופכת להיות מעיקה. התפתלות שלעיתים נדמה כי באה להראות כי המשורר כלולין שולט במה שנראה בלתי נשלט. לא כך כתיבתו של סומק המביאה בשפה של אדם את דברי האדם שהוא גם משורר.

בחורף 2010 הצגנו במוזיאון את התערוכה "מפית". שיר אחד שלוהו ב-14 רישומים של סומק ובתרגום ל-12 שפות. כמעט שפה לכל שבת. למאמר שליווה את התערוכה היא קראתי "האיש מבבל הגיע לעשות סדר במגדל". לא סתם ניתן השם אז. לא סתם חוזר רוני למתכונת השיר האחד המתורגם לשפות רבות. זהו ניסיון מתמשך לדבר עם הרבה. דיבור של משורר שרוצה שכולם ישמעו אותו. גם כאן, כמו אז ב-2010 לא הסתפק סומק בשיר מתורגם והוסיף רישומים. גם כאן, כמו אז ב-2010 הרישומים אינם רק ציור המקשט את הספר. אלה ציורים הבאים לדבר גם אל אלה שהם חסרי שפה. הציור של רוני אינו ציור הבא להחליף את המילים, אין זה ציור המאייר את המילים, זו כתיבה נוספת. כתיבה שכנראה גם למשורר אין מילים לכתוב אותה. ואז הציור הופך להיות ישות עצמאית.

זו התערוכה הרביעית של רוני סומק במוזיאון. ריה"ל מדריד, חוואג'ה ביאליק ומפית היו הקודמות. ברצף הזה מתקיים אחד מתפקידיו של המוזיאון. גם הצגה מתמשכת של אמנות טובה וגם חיבורה של האמנות לתרבות ולחיים.

זו גם הזדמנות נוספת להודות לכל העושים את המוזיאון למקום שטוב להיות בו. ראשית לתמי טריסטר ששוחה בין הימים ומשקיטה מים סוערים, לקרן דלח שלוקחת את התערוכות ומביאה אותן כחוויה למבקרים, למזור סימנטוב על העבודה הנאמנה, לציון קובאני ומי-טל חאמו אשר על הארגון.

תודה להנהלת המוזיאון בראשות אריק נודלמן על התמיכה ולראש העיר צבי בר על האמון.

FORESIGHT

CYLINDER

BACKSIGHT

HAMMER

BARREL CATC.

BARREL

KINGE

FRAME

TRIGGER
GUARD

TRIGGER

TRIP

המציא לנו מה
לנו

יֵשׁ

Schwanensee

Mach es so, dass die Träne der Schwanenwange
Ein Grundstein wird
Fürs Freudenmeer.
Dort
Werde ich schwimmen lernen.

Nachdichtung: Frank Schablewski

תרגום לגרמנית: פרנק שבלוסקי

El lago de los cisnes

Haz que la lágrima salada del cisne
sea la piedra angular
del océano de la alegría.
Allí
aprenderé a nadar.

Traducción del hebreo al Castellano

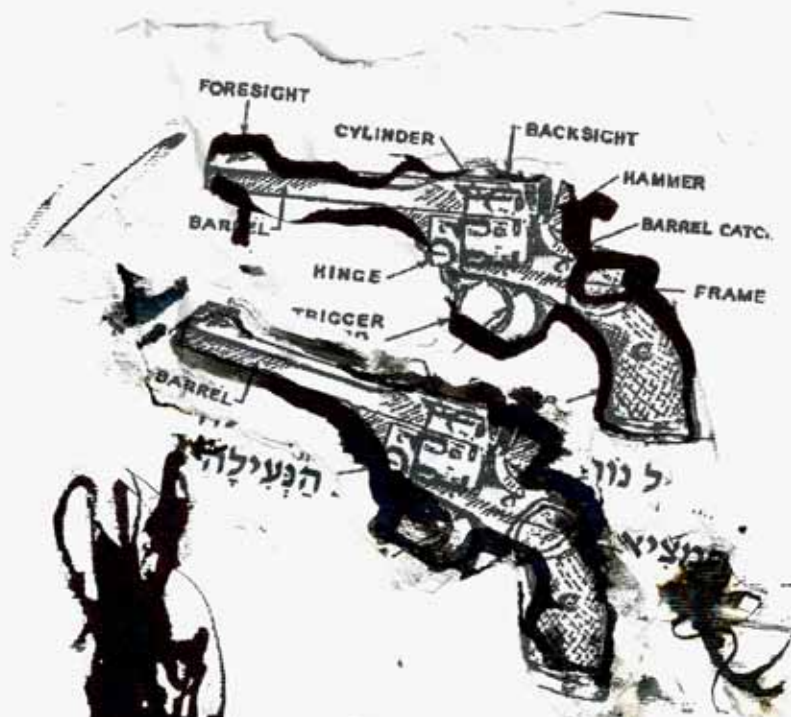
Manuel Forcano

תרגום לספרדית: מנואל פורקנו

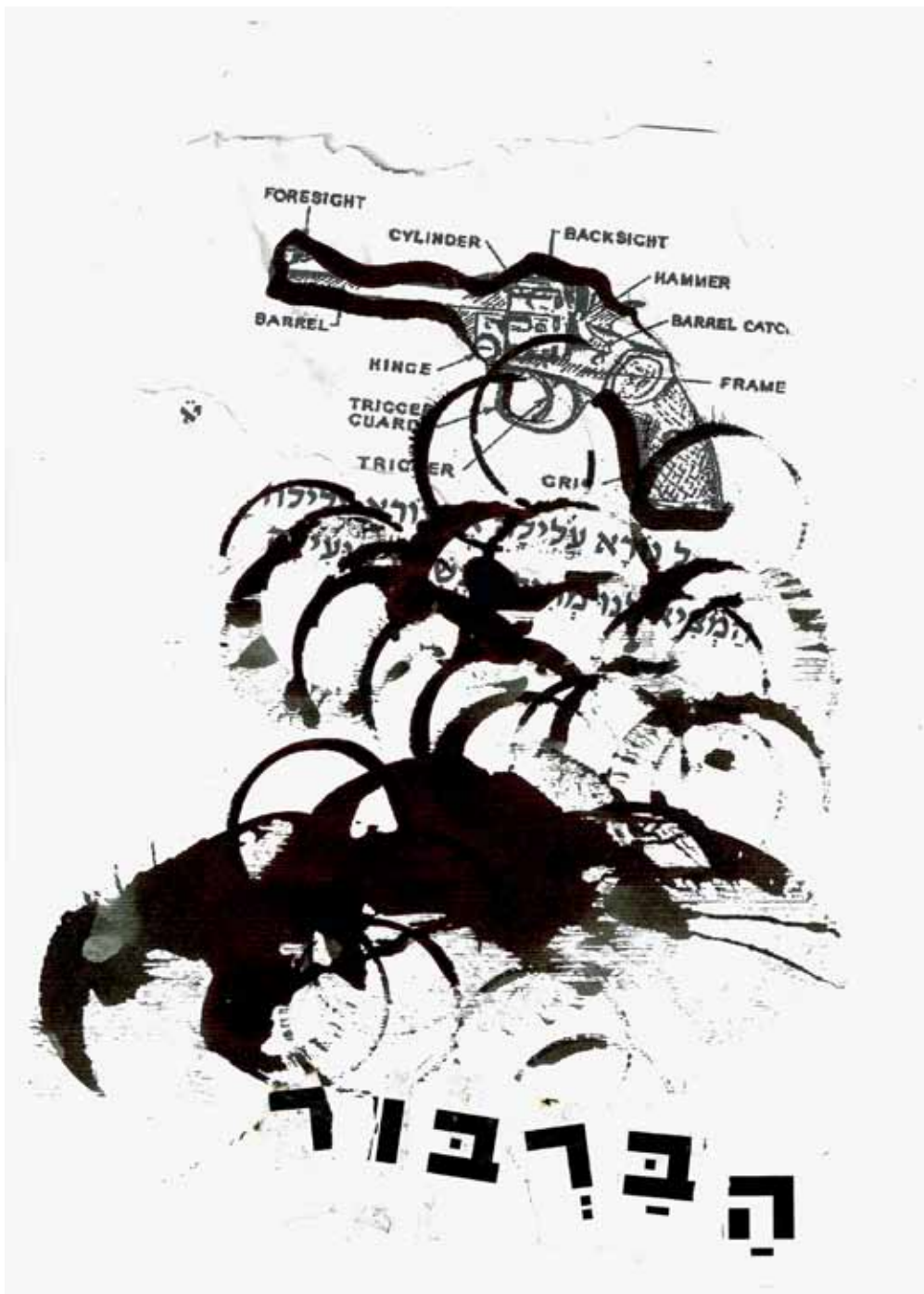
שֵׁה הַדְּמִיעָה

לֹא עֲלִימָה אֶל לִמְעַל עֵינַי
לִי אֶל עֲלִימָה אֶל לִמְעַל עֵינַי
הַמִּצָּחַת בְּשַׁעַר הַפְּעֻלָּה

מִלְחָמָה

Swan Lake

Agħmel li dik id-demgħa minn hadd iċ-ċinju
Issir il-ġebbla tax-xewka
Għall-Oċean tal-Ferħ.
Hemmhekk
Se nitgħallem ngħum

Traduzzjoni ta' Adrian Grima

תרגום לסלטיטית: אדריאן גרימה

Le lac des cygnes

Fais en sorte que la larme sur la joue du cygne
soit la première pierre
dans l'océan de la joie,
et que j'apprenne à nager.

Tr: michel eckhard elial

תרגום לצרפתית: מישל אקרד אליאל

התורה

Zwanenmeer

Voer het zo uit dat de traan van de zwanenwang
Een hoeksteen wordt
Van de Oceaan van Vreugde.
Daar
Zal ik leren zwemmen.

Vertaling: Hennie Jetzes

תרגום להולנדית: הני חצס

El llac dels cignes

Fes que la llàgrima salada del cigne
sigui la pedra cantonera
de l'oceà de l'alegria.
Allà
aprendré a nedar.

Traducció de l'hebreu al Català

Manuel Forcano

תרגום לקטאלונית: מנואל פורקנו

Il lago dei cigni

Fà che la lacrima dalla gota del cigno
sia pietra angolare
nell'oceano della felicità.
Là
imparerò a nuotare.

Traduzione dall'ebraico di Sarah Kaminski

e Maria Teresa Milano

תרגומו לאיטלקית: שרה קמינסקי ומריה תרזה מילאנו

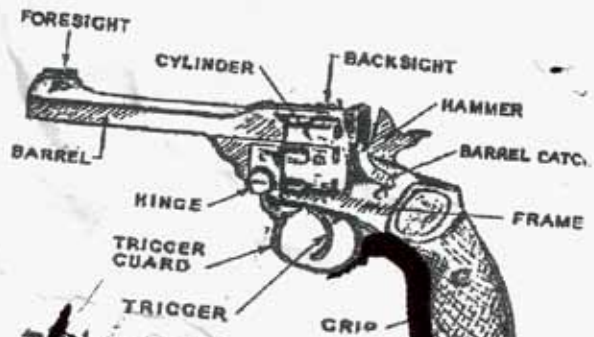
Diagram of a revolver with the following labeled parts:

- FORESIGHT
- CYLINDER
- BACKSIGHT
- HAMMER
- BARREL CATC.
- FRAME
- GRIP
- TRIGGER
- TRIGGER GUARD
- HINGE
- BARREL

131

979

כוח
על
ה

של

Lacul lebedelor

Fă ca lacrima de pe obrazul lebedei
Să fie piatra de temelie
în oceanul de bucurie.
Acolo
Voi învăța să înot.

Traducere: Marlena Braester
תרגמה לרומנית: מרלנה בראשטר

Jezioro łabędzie

Spraw by łza z policzka łabędzia
stała się kamieniem węgielnym
oceanu radości.
Tam
nauczę się pływać.

Przełożył na hebrajski: Rafi Weichert
תרגם לפולנית: רפי וייכרט

بحيرة التَّم

أنجزي لدمعة من وجنة التَّم
لتكون حجرَ أساسٍ
لمحيطِ البهجة
هناك
سأتعلم السباحة

ترجمة: بيرتس-דרور בנאי
תרגום לערבית: פרץ דרור בנאי

די שוואנען=אָזיערע

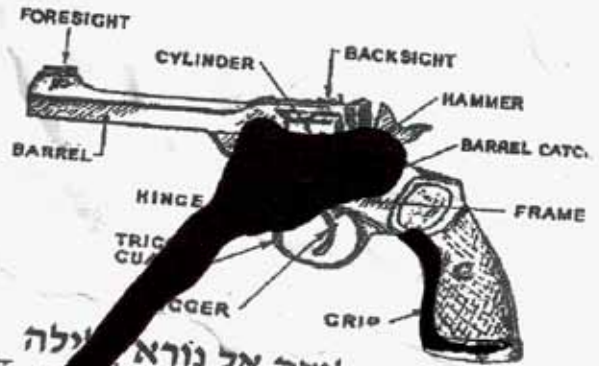
טו אַז די טרער פון אַ שוואַנען=געוויין
זאָל זײַן ווי אַ ווינקל=שטיין
בײַם אַקיאַנטס פון פרייד.
דאָרט
וועל איך זיך לערנען
שווימען.

תרגמה לידיש: רבקה באסמאן בן-חיים

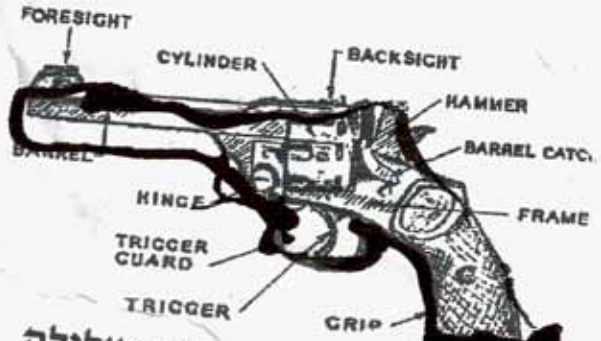
השאלה

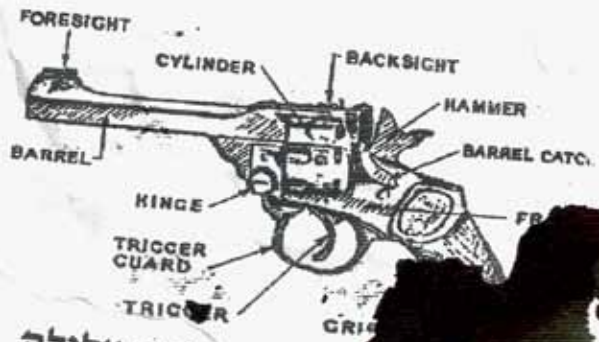
ל נורא עליקה אל נורא יללה
המציא לנו מחילה בשעת הנעילה

שם

המציא לנו
גורא עליקה אל נורא עלילה
בשעת הנעילה

אֵלֶּיךָ

ל נורה עליכה אל נורה עליכה
מורה לה בשעת הנעילה
המורה

ל. ש. י. ת.

